

Understöd för reparation av egen bostad - Privatbostäder

Villkor 2024 (gäller från och med 1.9.2024)

I syfte att möjliggöra för äldre och personer med funktionsnedsättning att bo kvar i den egna bostaden beviljas understöd för renoveringar och reparationer. Understöd beviljas på basis av social och ekonomisk behovsprövning för reparation och anpassning av bostäder som används av äldre eller person med funktionsnedsättning. Ålands landskapsregering har fastställt följande villkor:

1. Vem kan erhålla understöd?

Stöd kan beviljas åt en person som enligt folkpensionslagen (FFS 568/2007) är sjuk- eller ålderspensionär. Åtminstone en person i bostadshushållet ska vara pensionär. Av särskilda skäl kan understöd också beviljas övriga typer av hushåll som befinner sig i en liknande social situation. Stöd kan också beviljas ägare av hyresbostäder om hyresgästen fyller ovanstående kriterier och mot förbindelse från hyresvärden att hyresgästen får bo kvar i bostaden.

2. Vilka byggnader omfattas av understödet?

Bostadsbyggnader som används för permanent boende och som inte tidigare beviljats stöd från landskapet, ett landskapsägt bolag eller annan statlig myndighet för samma eller liknande åtgärd. De som har blivit beviljade understödet före 1.9.2024 har dock möjlighet att söka understödet på nytt för en sammanlagd summa om högst 19 000 euro per bostadsbyggnad eller bostad.

3. För vilka åtgärder beviljas stöd?

Stöd beviljas för bland annat följande åtgärds-kategorier:

- a) Förbättring av tillgänglighet: ramper, räcken, borttagande av trösklar, breddande av öppning så att rullstol kan passera, förbättrad belysning mm.
- b) Anpassning av köksinredning, säkerhetsspis mm.
- c) Avhjälpning av problem med dålig inomhusluft till följd av fuktskada.
- d) Renovering av plötsligt uppkommet läckage vid exempelvis tak och fönster.
- e) Ersättning av uppvärmningskälla som slutat fungera, exempelvis en trasig oljepanna.

Då understöd beviljas bedöms den sannolika användningstiden för den bostadsbyggnad eller bostad som ska repareras samt reparationsåtgärdens ändamålsenlighet. Understöd beviljas inte för åtgärder som betraktas som årsreparationer, såsom målning av hus.

4. Vilka är inkomstgränserna?

För att erhålla understödet får hushållets bruttoinkomster inte överstiga de inkomstgränser som framgår i tabell 1. Hushållets inkomster kan påvisas med exempelvis beskattningsintyg från senaste skatteår för hushållets samtliga myndiga medlemmar. Av särskilda skäl kan understödet beviljas även om hushållets inkomster med ringa belopp överstiger de inkomstgränser som ses i tabell 1.

Tabell 1. Inkomstgränser för hushållets sammanlagda bruttoinkomster i euro per månad

Antal personer i hushållet	1 person	2 personer	3 personer	4 eller fler personer
Inkomst	2 600 €	4 420 €	5 460 €	6 500 €

För hushåll större än 4 personer höjs beloppen med 875 euro för varje ytterligare invånare. Till inkomsterna räknas inte bostadsbidrag och de inkomster som avses i 15 § i lagen om allmänt bostadsbidrag (FFS 938/2014). Om en frontveteran ingår i hushållet höjs maximibeloppet för inkomsten med 300 euro per hushåll. Med frontveteran avses person som beviljats frontmanna-, fronttjänst-, front- eller veterantecken.

Även hushållets förmögenhet beaktas. Som ringa betraktas förmögenhet till ett ungefärligt värde av 20 000 euro per person som återstår efter reparationsåtgärden. Till förmögenheten räknas också egendom som överlåtits utan vederlag eller till underpris de senaste fem åren. Om förmögenheten är svår att realisera i pengar kan landskapsregeringen göra undantag från ovanstående krav. Landskapsregeringen bedömer från fall till fall om förmögenheten kan anses vara ringa.

5. Hur stort är understödet?

Understöd för reparation av en pensionärsbostad kan högst beviljas för 50% av de godkända kostnaderna, dock högst 19 000 euro per bostadsbyggnad eller bostad. Storleken på stödet fastställs på basen av den sökandes bruttoinkomster enligt tabell 1. För anlitan av teknisk konsultation och planering av åtgärder i bostaden, samt i övriga fall då det är socialt och ekonomiskt betingat, kan stöd beviljas upp till 70% av de godkända kostnaderna.

6. Hur går stödprocessen till?

Det är viktigt att stödprocessen följs. Om processen inte följs kan den sökande nekas understöd. Nedan följer beskrivning av stödprocessen steg för steg:

- 1) Sökanden lämnar in en ansökan. Ansökan görs med den elektroniska ansökningsblanketten på landskapsregeringens hemsida, alternativt kan pappersblankett erhållas från landskapsregeringen. Vad ansökan ska innehålla framgår under punkt 7.
- 2) Landskapsregeringen behandlar ansökan och fattar beslut om beviljande av understöd och ett maximalt stödbelopp.
- 3) Sökande får inleda åtgärdsarbeten efter att beslut fattats. Om den sökande inlett åtgärden innan beslutet är fattat kan den sökande gå miste om understödet.

- 4) Efter att åtgärden är slutförd lämnar den sökande in en sammanställd redovisning av kostnaderna. Vad redovisningen ska innehålla framgår under punkt 8. Redovisningen måste lämnas inom 15 månader från beslutsdatum om inte annat framgår av stödbeslutet.
- 5) Landskapsregeringen betalar ut stödbeloppet baserat på uppgifterna som inlämnas i redovisningen. Understödet betalas ut i efterskott.

7. Vad ska ansökan innehålla?

Ansökans innehåll framgår av den elektroniska ansökningsblanketten eller pappersblanketten. Nödvändig information om den sökande, fastigheten och åtgärden ska framkomma i ansökan.

Följande bilagor måste finnas med:

- 1) Lagfart, köpebrev, gåvobrev eller annat bevis på att den sökande äger fastigheten. Sökandes namn och fastighetsbeteckning ska framgå.
- 2) Den byggnadsspecifika byggnadsbeteckningen eller en kartskiss som visar den aktuella byggnaden.
- 3) Kostnads kalkyl för reparationen eller åtgärden.
- 4) Fotografier på olägenheten före åtgärd.

8. Vad ska redovisningen innehålla?

Efter att reparationen eller åtgärden har utförts ska en sammanställd redovisning lämnas in till landskapsregeringen. Redovisningen ska innehålla:

- 1) Samtliga fakturor för vilka kostnader som understöd söks.
- 2) Kvitton eller kontoutdrag som visar att samtliga fakturor är betalda.
- 3) Fotografier efter att reparationen eller åtgärden utförts.

9. Allmänna villkor

- 1) Kostnader ska ha uppkommit efter beslut om beviljande av stöd givits för att vara stödberättigade om inte annat framgår i stödbeslutet eller särskilda förhållanden råder. Ett projekt anses påbörjat när faktiska kostnader uppkommit vilka kan hänföras till exempelvis fakturadatum eller avtal.
- 2) Om projektets slutliga godtagbara kostnader underskrider beloppet av de kostnader som godkänts i stödbeslutet justeras stödsumman därefter.
- 3) Bostadsbyggnaden som beviljats understöd ska användas som understödstagarens egen bostad i tre år efter det att understödet betalats. Landskapsregeringen kan av särskilda skäl bevilja befrielse från detta villkor. Detta villkor tillämpas inte om bidragstagaren avlider eller stadigvarande vårdas på anstalt.
- 4) Om en sökande uppgett felaktiga eller vilseledande uppgifter eller hemlighållit uppgifter för att få understöd, och om detta har påverkat beviljandet av understödet, eller om understödet annars har beviljats under felaktiga förutsättningar eller grundlöst, kan landskapsregeringen besluta att understödet eller del därav ska återbetalas i enlighet med landskapslag (1988:50) om lån, räntestöd, och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti. På det belopp som ska återbetalas kan dröjsmålsränta debiteras enligt räntelagens (FFS 633/82) 4 § 1 mom.

- 5) Om bruksändamålet för den egendom som understödet gäller har ändrats och befrielse enligt punkt 4 ovan inte har beviljats, eller då egendomen överlåts eller på annat sätt övergår i någon annans ägo eller besittning under den förutsatta användningstiden, ska den del av egendomens värde som motsvarar understödet, dock högst beloppet av det beviljade understödet, inom sex månader från den ovan avsedda ändringen i omständigheterna återbetalas till landskapsregeringen såvida landskapsregeringen inte beslutar annat.
- 6) Understödstagaren ska underrätta landskapsregeringen om eventuella förändringar i bostadens användningsändamål.
- 7) Stöd beviljas under förutsättning att budgeterade medel för ändamålet finns tillgängliga.
- 8) Sökande är skyldig att vid behov medverka till att nödvändiga inspektioner kan utföras.
- 9) Eventuella återkrav kan beslutas om i enlighet med vad som föreskrivs i landskapslag (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti.

Viktig information

- Arbetet ska utföras enligt elsäkerhetsföreskrifterna. Anlitade elentreprenörer ska finnas registrerade i det åländska elentreprenörsregistret.
- Arbeten ska vara fackmannamässigt utförda. Företag eller personer som anlitas för arbetet ska finnas med i registret för förskottsuppbörd. Om installatören anställs direkt av beställaren är denne skyldig att sköta om skatteinnehållning och erlägga de avgifter som är lönerelaterade. Landskapsregeringen kan vägra utbetalning av beviljat stöd om det föreligger oklarheter beträffande betalningar av olika lönerelaterade avgifter och skatteinnehållningar.

Lagrum

- Självstyrelselag för Åland (1991:71).
- Landskapslag (1999:40) om bostadsproduktion.
- Landskapslag (1988:50) om lån, räntestöd, och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti

Rättelse och besvär

En skriftlig begäran om rättelse kan ställas till landskapsregeringen inom 21 dagar efter att ett beslut mottagits. I rättelseyrkan ska det framgå vilket beslut det rör och vilka omständigheter rättelseyrkandet grundar sig på. Besvär får anföras inom 30 dagar hos Ålands förvaltningsdomstol.

Offentlighet och sekretess

Alla stödbeslut är offentliga, även ansökningshandlingar blir offentliga när beslut fattats om inte annat framgår av stödbeslutet. I stödbesluten anges bland annat stödmottagaren, stödets användningsändamål, fastigheten, stödbeloppet och beräkningsgrunden.

Landskapsregeringen kan sekretessbelägga uppgifter i ärenden och beslut i enlighet med offentlighetslag (2021:79) för Åland är till exempel affärshemligheter. Grunderna för sekretessen bedöms objektivt oberoende av viljan till sekretess hos den som ansöker om stöd.

ÅLR 2013/3492

ÅLR 2017/4784

ÅLR 2023/4820

Fastställd av Ålands landskapsregering 18.04.2013

Reviderad av Ålands landskapsregering 20.06.2017

Reviderad av Ålands landskapsregering 05.02.2019

Reviderad av Ålands landskapsregering 19.06.2023

Reviderad av Ålands landskapsregering 01.09.2023

Reviderad av Ålands landskapsregering 27.08.2024